

Kéziratok, a melyek nem adnak vissza ide küldendő: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : 202. szám. : : : Postatakarék számla száma 12980. Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szövegközti és nyílttér 1-50 dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. április 14.

15. Szám.

Ha magyarul írunk, ne utánozzunk idegen írást, hanem úgy írjunk ahogyan beszélünk.

Idegen szót elkerülhetetlenül gyakran kell használnunk.

Nem ritkán a hibásan kiejtett szót az emberek felveszik rendes szótárakba és mint „jót“ használják. Ilyen közismertessé vált rossz szó többek között a „kombiné“ (a törzset takaró „egybevarrot“ női fehérnemű). A rendes neve: kombinézón. Ha valaki kombinézont mondana (a franciákat kivéve) kevesen tudnák, hogy mi az. Ellenben „kombinét“ mindenki ismeri. Ugyanilyen közismert kifejezés az aeroplán, autó, bicikli, gulyás, paprikás, makaróni, maróni, gamásli, monokli stb. ezer és ezer szó. A beszéd (az írás) első és legfontosabb célja, hogy megértsük egymást. A nyelvek élnek, folyton változnak. Ezért nem értjük ma már jól a legrégibb magyar szót, a „Halotti beszédet.“ Idiómák is vannak, azaz egyes vidékek szerint, más szóval jelölnek bizonyos dolgot. Ezekben az eligazodás nehéz, ezekhez társulnak a francia, angol, latin, német szavak, melyek idegen nyelvű kiírása még nehezebb még a magyarnak is pedig két esze van (t. i. páros szervei egyikét „fél“-el jelzi: fél-lábu, fél szemű stb.) Ha úgy írjuk le az idegen szót, amint az idegen nyelvű öket leírja, furcsa szót olvas ki belőlük a magyar és az olyan, aki úgy ír amint beszél, és úgy olvas amint ír. Ilyenek a szlávok is. „Vi-ent“, „cognak“-ot gyakran lehet hallani. Ilyen furcsa, ha a német azt mondja: „Der Herr Khákilákhí aus Bálász-szá Giármát“ (Értse: Kagylaky ur Balassa Gyarmatról).

Ha a német nem tudja kimondani a „gy“-ét mint ahogy a szláv az ékezetes magánhangzók hiánya miatt über, sön helyett iber, sén-t mond, az nem olyan nagy baj, mintha mi pld: levor-ver-t, vicikli-t mondunk. Inkább legyen szemtől-szembe, mások előtt vagy nyilvánosan nekünk mosolyogni valónk, semhogy mások rajtunk röhögjenek. A kiejtés szerinti írással az idegen szók felcserélése is megkevesbedne. Ha németül írunk, írjunk németül;

Politikai hírek.

Jugoszlávia. A legfelsőbb állami igazgatásról szóló törvényt Öfelsége szentesítette. Ez az új törvény nem lett a legfelsőbb törvényhozó tanács elé terjesztve, mert nem kimondott szaktörvény, és így szaktestületi véleményre nincsen szükség. Másrészt április 1-jére ezt teljesen rendezni kellett, ami a katolikus ünnepek miatt nem történhetett volna meg. Az új törvény alapján a miniszteriumok számát tizenkettőre csökkentették. Megszűnt a vallásügyi, egészségügyi, agrárreform és postaügyi miniszterium. A vallásügyi az igazságügyihez csatoltatott. Az egészségügyit a szociálpolitikával egyesítették. A statisztikai hivatalt átszervezik, a miniszterelnökségbe helyezik. A postaügyi miniszteriumot az építésügyibe olvasztották, idecsatolták a közlekedésből a vasútiépítési igazgatósá-

got és a földmívelésből meliorizációs munkálatok igazgatását. Az agrárreform miniszterium a földmívelésbe tétetett. Az egyes reszortminiszterek is kibocsáthatnak rendeleteket, amelyekkel a miniszteriumok tisztviselőinek létszámát a saját hatáskörükben megállapíthatják. Ezzel a tisztviselőredukció keresztülvitelére és a tisztviselők anyagi helyzetének feljavítására nyílik lehetőség. Az államtitkári tisztségek megszűnnek, ezek helyét a fősegédminiszterek töltik be, akiknek állásuk független a miniszterek személyében esetleg beálló változásoktól. A miniszterek felelőssége az új törvénnyel lényegesen fokozódik, és még a visszalépéstől számított öt éven belül vád alá helyezhetők. A kereskedelmi miniszterium hatáskörét kibővítették. A kivándorlási osztályt a külügyminiszterium veszi át. A deviza- és

valutakereskedelem ellenőrzése, a vendéglősiipar, az építőipar, az üzletek zárójának ügye a kereskedelmi miniszterium hatáskörébe került. A szociálpolitikai miniszter rendeletet intézett a főispánokhoz, hogy csakis azokat lássák el kivándorlási útlevéllel, akik be tudják bizonyítani, hogy az illető államban az alkalmaztatásuk biztosítva van. A kereskedelmi miniszter a bolgárokkal megkezdendő kereskedelmi tárgyalások előkészítésére bizottságot nevezett ki, melynek tagjai Stein-mec külkereskedelmi osztályfőnök; Szarics ipari osztályfőnök és Pilija inspektor. A szófiai jugoszláv követ Beograd-ba érkezett, alkalmasint a kereskedelmi tárgyalások ügyében. Mazsuranics Zselimir kereskedelmi miniszter Kumanudi helyettes külügyminiszterrel e szerződés megkötéséről hosszasan tanácskoztak. Öfelsége a bortörvényt, amely szigorúan tiltja a bor hamisítását, aláírta. Mostanában tárgyalásokat kezdünk a szomszédos államokkal, a görög barátsági szerződések mintájára. Április 15.-e után megkezdődik a tisztviselő redukció, amely elsősorban a képzettségnélküli tisztviselőket fogja érinteni.

A magyar-román optáns-pert újból folytatják Bécsben. Románia százmillió arany koronát ajánl, Magyarország száznegyvenöt milliót követel. Chamberlain angol külügyminiszter közvetít a kormányok között.

Kina. A nemzetiségi csapatok áttörték az ellenség frontját és már Hankau előtt vannak. — Honan tartományban kétezer éhes paraszt, köztük asszonyok is éhségük csillapítása céljából megátadta Tanghosian várost, hogy kirabolja. A mozgósított katonaság a rablókat mind kiirtotta.

Ausztria. Csupa váratlan meglepetések mindenfelé; ezek közé sorolandó a Seipel kormány hirtelen lemondása. Állítólagos okai a kormány és a pártok között fennálló ellentétek. A belpolitikai problémák megoldásának akadálya Seipel személye és ezért áll félre. Legvalószínűbb utódja Álfred Gürtler volt pénzügyminiszter lesz. Ideiglenesen az ügyek vezetését egy átmeneti kormány teljesíti. Az új választások el nem kerülhetők.

Törökország. Feltűnő, hogy Tefvik Rusdi bég külügyminiszter a genfi leszerelési konferencia után Rómába utazik és meglátogatja Mussolinit, mert az utóbbi, a Török-görög ellentéteket ki akarja egyenlíteni.

Mivel nálunk a helyes írásról és terminológia egységesítéséről van szó, talán nem végeztünk felesleges munkát, ha e néhány sorral az idegen szók leírás módjához, szerény véleményemet nyilvánítottam. N. M.

Az amerikai leányok.

Az amerikai nő, asszony vagy leány egyforma. Szép karcsú alakjukat féltik a leányok s épúgy az asszonyok is, de nem annyira mint a leányok. A szép megjelenés kedvéért halálra koplalja magát az amerikai leány. Majd mindegyik lánynak az a vágya, hogy a híres Venusz szobor keblének és bokájának a hasonmása legyen az övé. Némelyik túlzásba viszi a diétát, és annak köszönheti, hogy nem Venuszhoz, hanem a ruhafogashoz hasonlít. A amerikai irodalányoknak, a munkásleányoknak az ebédelés 30 percig tart, de ebből az időből legfeljebb öt percet tölt el az evéssel. Elhelyezkedik a szódafüzletekben a magas széken és várja a kiszolgálót. Papirosba csomagolva kap két darab kenyeret és a kenyér közt hártva vékonyságú sonkát, egy kis vaját s egy levél salátát. Ennyi az egész ebéd. Ezt az edelt aztán leönti egy kis kávéval, vagy fagyalt szódával. Emésztésre nincs is szüksége, már szalad is az utcára, kirakatokat nézni, bevásárolni, aztán rohan vissza a gyárba, a műhelybe, vagy az irodába. Naponta nyolc- kilenc órát dolgozik olyan műhelyekben, ahol a nap öt soha nem éri. Szabad idejét moziban vagy táncteremben tölti, ahol szintén nincsen levegő. Csoda-e ha a leányok egészséges arcszínért is a gyógyszerárakba járnak és azt a pirosságot, amit a természetnek kellene az arcukra varázsolni, ők festik magukra. Ha egy leány kövéredni kezd és ha normális testsúlyú lenne, akkor már soványító kúrához folyamodik. De legtöbb leány már iskolában tizenöt éves korában elkezd a soványító kúrát, mert nem akar plump lenni. Sok olyan leány dolgozik a gyárban, akinek a napi étkezése reggeli félcsésze kávé, vagy tej, egy vékony szelet kenyérral, délből két sze-

let kenyér, papírvastagságú sonkával, egy csésze kávé, vagy egy pohár fagyalt szóda. Ennyiből ál az ebéd. Éhségét napközben rágógummival csillapítja. Este eszik szolid vacsorát: meleg levest, húst, főzeléket, kenyeret, vaját, amit az anyja belediktál. A leányok szeretik a cukrot, de mondja nekik valaki, hogy elvesztik tőle a nyúlanságot a fiús alakjukat, máskor arra fogják kérni a gavallérjukat, hogy mást hozzon ajándékba cukor helyett. Nagyon sok leány szereti a sokféle ételt, de mondja csak valaki nekik, hogy attól hizik, menten meggyűlöli. A ruházat, a divat a fő, az egészség, az mellékes Amerikában. Térdigérő selyem ruhákban járnak épúgy télen, mint nyáron, és vékony selyem harisnyában, félcipőben, ha térdig is ér a hó. A redikült készletben maguknál tartják mindig, amely tartalmaz zsebkendőt, tükröt, púdert, szájpírósítót és párfümt (illatszert). Ha az ember végig sétál a városi utcán, minden tíz-tizenöt percre lehet látni egy karcsú, bubifrizurás púderes leányt, amint puderezi az arcát és festi a szája szélét kint az utcán.

NOVÁK JÓZSEF.

Vescsicáról most Bethlehembben.

A Kerka völgyében...

A Kerka völgyében szebb a hajnal, Szebb, mint szerte a nagy rónaságon, Kéklő fenyves havas lombtetője Midőn csillog a naptűzes tájon... Ezer derűs fényvel, Ragyog szerte széjjel S a szívembe muzsikálja dalát... Kályha tüznél ülve, Édesen merengve, Nézem a nap esti áldozatját.

A Kerka völgyében szebb az alkony, Szebb, mint bércek égbe nyúló ormán, Midőn ott ring ezernyi sugara A domboldal tenger-sok virágján. A tavaszi estbe, Gyémánt harmatcseppje

Belelénylik sokszáz színt ragyogva; Olyan szép itt, mégis Leborulok én is, Néha titkon, csendesen zokogva...

A Kerka völgyében oly szép a nyár, A domb s lankás, vad-irágos rétek, Gondolatim tündérszárnyú álma, Hová vágya innen titóletek? ... Zöld lombokak alján! Dalol a csalogány S szebb ez, mint a hátfának zenéje; Termő szép határa, Aranyszín kalásza A lelkemnek legszebb tündérképe.

A Kerka völgyében óh, szebb az ősz S panaszosabb itt a méla bánat, Ha a lelkem visszanéz búsongva, Újra elfog fájó, szép csodálat! ... Őszi szellő rezdül, Fájó nótá csendül

Kerkamenti lányok ajakáról... Istenem, Istenem! Úgy remeg a szívem: Fáj a dal az őszi lombhullásról... Daloljatok bimbófakadásról...

GÁLOSSY JÓZSEF.

HIREK.

HETI NAPTÁR.

ÁPRILIS (30 nap) 16 hét.

Hó és hét napjai.	Róm. kath.	Protestáns
14 Vas.	F. 2. Miser.	F. 2. Tib.
15 Hétfő	Anasztazia	Atala
16 Kedd	L. Ben. Józ.	Lambert
17 Szerda	Szt. Józ. ált.	Anicét
18 Csüt.	Apollon. vt.	Illa
19 Péntek	Emma	Kocsárd
20 Szomb.	Tivadar vt.	Tivadar

Vásárok:

Április 16. Križevci (Tótkeresztur).

Időjárás:

Herschel szerint: Változó. Tapasztalásból: 15—19 csipős hideg.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	250—
"	Rozs	"	250—
"	Zab	"	250—275
"	Kukorica	"	250—300
"	Köles	"	220—
"	Hajdina	"	220—
100 kg.	Széna	Din.	140—180
"	Bab cseres.	"	700—900
"	Bab vegyes	"	500—
"	Krumpli	"	150—200
"	Lenmag	"	600—
"	Lóhermag	"	2400—
1 kg.	III.	II.	I. prima
Bika	7.—	8.—	8.50 9.—
Üsző	7.—	7.50	8.— 8.50
Tehén	3.—	3.50	4.50 6.—
Borjú	—	—	12.— 12.50
Sertés	—	—	15.— 15.50
Zsir I-a	—	—	29.— 30.—
Vaj	—	—	85.— 40
Szalonna	—	—	23.— 25.—
Tojás 1 drb.	—	—	1.—

Valuta.

Zürichben 100 Din = 9.125 sfrk.
100 Doll. (E. A.) adnak itt 5620 Din.-t
100 Pescért (Urug.) > > 4900 >
100 Márkért > > 1320 >
100 Frankért (Páris) > > 215 >
100 Pengőért > > 990 >
100 Schil. (Bécs) > > 798 >
100 Cseh kor. > > 168 Din.-t.

— A murszka-szobotaisrezeki poglavár úr 2595/1 sz. a. 1929. márc. 30.-i kelettel megtiltotta a vendéglősöknek, kávéház-tulajdonosoknak, söntéseknek stb.-nek, hogy a sorozások tartama alatt rekrutáknak alkoholtartalmú italokat kiszolgáltassanak. Civileknek is szigorúan tilos a rekruták itatása. Akik e rendeletet áthágják szigorúan büntetettek. Ugyanez a rendelet szól bevonulások esetére. A rekruták nemkülönben az őket kísérő községi előjárók felelőségre vonatnak, ha részegen érkeznek a hivatalos eljárások színhelyére. Megjegyeztetett, hogy a bevonuló egyének már a be-

Az amerikai Vendek.

— Igaz történet. —

Az amerikai vendek, messze idegenbe, a szülő hazától, nem a saját szülőkre, s nem az édes testvéreikre, hanem az idegen földön, idegenekre támaszkodtak. A vend nép szorgalmas és kitartó munkás ide át Amerikában is. Nagyszegénységben kinlódta valakimor azon a kis maroknyi vend szülőföldön. Mostanában nagy, és hatalmas Amerikának köszönetet mondhat minden Amerikában élő testvér, kit a sors jobb életre és a boldogulás útjára vezetett. Igaz, hogy Amerika keresztény ország, de itt nincs ünnep és nincs vasárnap, mint oda haza. Itt mindig dolgoznak. A tűzes kemencék a tűzet állandóan okádják, éjjel, nappal, ünnep vagy nem ünnep, az mindegy. A szegény nép mindig dolgozik nyolc, kilenc órát naponta az acél- és vasgyárakban, vagy a bányában, ahova a nap-sugár nem hatol soha.

Amerikában mindenki dolgozik, még azt a kis hét-nyolc hónapos csecsemőt is fölkelte az anya és elviszi másnak a karjaiba gondozásra, míg ő a gyárban dolgozik.

Szegény vend nép dolgozik, kinlódik és a munka meghozza az eredményt, a gyümölcsét. Amerikában vannak gazdag vend családok, a felénél többnek van saját otthona, hat, nyolc, tíz és tizenötezer dollárt érő vagyona. Van minden tizediknek autómobilja, minden ötödik háznál van zongora, minden tizedik háznál rádió, mely Amerikában adómentes, kedve szerint vehet bárki amilyent akar. Fonográf van minden háznál, többnyire a padláson, az már nem divat Amerikában. Minden második vend gyerek játszik vagy hegedűn, vagy zongorán, továbbá van Basketbal és Fodbal játék a fiatalok részére.

A főnt említett dolgokban leli örömet az amerikai munkás, nem a munkában, melynek nincs vége soha, nincs tél, hogy pihenjünk. Télen, nyáron, nappal, éjjel dolgozni kell mindig. Ha beteg, akkor pihenhet eleget.

A vendek Bethlehembben Steel Co acélgyár részv. társaságnál dolgoznak. Ez óriási nagy gyár. A társaságnak összes gyáraiban 70.000 munkás dolgozik.

Érdemes megemlíteni, mennyi nyersanyagot tud felhasználni évente a bethlehemi gyár egymagában. 12.675.000 tonna szénre van szükség, amelyből több mint 9.000.000 tonna

szükséges a kokszt kemencékhez, továbbá 12.000.000 tonna vasérc és 8.750.000 tonna mészke kell.

Bethlehemi gyár évenként 540.000 tonna koksztot termel, melyet szénből éget, továbbá 710.000 tonna nyers vasat, 7.000.000 tonna acélt, 40.000 tonna acélöntvényt, 210.000 tonna vasöntvényt. A társaság évenként 5.320.000 tonna kész acélterméket tud előállítani.

Bethlehemi vend asszonyok többnyire selyem- és szivar gyárakban dolgoznak. Reggel öt óra után már fölkel mindenki, aki szándékozik a napi munkára menni. Az asszonyok reggelit készítenek és a gyerekeket öltöztik, kiket elvisznek a második, vagy az ötödik házhoz napi gondozásra estéig, amíg az anya a gyárban dolgozik. Este hat óra felé már haza jönnek az asszonyok a gyárból, azután kezdődik a vacsora készítés, ruhamosás, másnap vasalás, napról-napra minden este nyolcig dolgoznak a háznál.

Eleget dolgozik egy anya! Egész nap a gyárban, és este idehaza gondozza a gyerekeket, mos és főz; szerencséje, hogy itten a piacon mindent lehet kapni, amit a szeme-szája kíván. Van egész télen át ugorka, többféle

saláta, retek, vörösrépa, fejeskáposzta, almafélék, cseresznye, földi eper, banán, narancs, füge, ez mind friss, és mindenből lehet vásárolni mindennap egész télen és nyáron át. Ezeket az örök napsugaras Kaliforniából szállítják hozzánk.

NOVÁK JÓZSEF

Vescsicáról most Bethlehembben.

Szomorú napok.

Mikor meghaltál drága jó apám, Könnyezett szemem nappal s éjszakán. Jártam megtörtött céltalanul, Messze idegenben, hontalanul. Az utolsó kívánsága még az vala, Szeretett gyermekeit látni ha tudná: Én reám is gyötrő sóhaj szakad: Miért vagy apám! már a föld alatt?

A szívemben szomorú húr rezeg: Hogy nincs többé, a te védő kezed! S ha valamiben örömet is lelek, Ajkam csak téged emleget. Magamban hordozom a képzeletet, Mily keserű volt az utolsó perced. Úgy fáj, bár fél év is rég elszaladt, Miért vagy apám! már a föld alatt?

NOVÁK JÓZSEF.

Vescsicáról most Bethlehembben.

hívó átvételének pillanatától kezdve, katonai fegyelem alá tartoznak.

— Péksütemények uccai elárúsítása alkalmával azt tapasztalta a közegészségügyi hatóság, hogy az elárúsítók a vevőknek nem tiltják meg a sütemények végig tapogatását. A vevőknek tilos a kosarakba nyulni. Csakis a péklegénynek szabad a süteményt a kosárból kivenni és a vevőknek átadni. Ha az utca porzik, a pornak nem szabad a süteményre hullani és ezért a sütemény tiszta ruhával betakarandó, avagy a kosár fedővel látandó el. Az ezen rendelet ellen vétőknek megtiltatik a péksütemények uccai elárúsítása.

— Tavaszi vetőmag beszerzésére a minisztertanács 200 millió dinárt szavazott meg. A vetőmag kamatmentes adóslevelek ellenében osztatik ki. Az adósságot közmunkával is lehet majd törleszteni. Teljesen szegények részére a vetőmag ingyen adatik. Vajha a jégsújtotta prekmurjei nép már is részesülne ebben a kedvezményben, mikor már itt a vetés ideje s zabot, tengerit a jég, krumplit pedig a fagy tette tönkre.

— Szabászati tanfolyam M. Szobotában. A murszka-szobotai járási ipartestület értesíti tagjait, hogy az idén újonnan rendezí cipész-, férfi szabó- és női szabók szabászati tanfolyamát. Együttal felhívja az előjáróság a tanfolyamban résztvenni szándékozó iparosokat és segédeket, hogy e szándékukat haladéktalanul jelentsék be az ipartestületi előjáróságnál. — Választmány.

— Iparos tanoncok és segédek munka kiállítása Murska Sobotában. A murszka-szobotai járási ipartestület 1929. évi június havában tanonc- és segéd munkakiállítást rendez. Miután ez a munkakiállítás a prekmurjei iparosokra nézve nagy jelentőségű, felkérjük az összes munkaadókat, hogy a tanoncaikat és segédeiket minél nagyobb számban előkészítsék a kiállításra. — Választmány.

— A korcsmárosok és vendéglősök szövetsége figyelmezteti a murszka-szobotai járásban levő összes szövetségi tagjait, hogy sorozásra és bevonulásra kerülő rekruták részére az algoholtartalmú italok kiszolgálásának tilalmát a legszigorúbban betartsák. Az algoholtartalmú italok elárúsítói még külön is figyelmeztetve lesznek — a községi előjáróságok és csendőrségek útján — e tilalom szigorú betartására.

— Kakas tolvaj egy goricsánec faluban, ahol a tyúklopások gyakoriak, most legutóbb március 25.-én reggel 2 órakor egy újabb eset folyt le, amikor egy 30 éves jérce elindult kakast lopni. Egy 27 éves kakast akart

ellopni, de szerencséje nem sikerült, mert jól zárt ajtóra talált és míg az aító felnyitásával foglalkozott, a neszre a kakas szülei kijöttek s a kakas tolvajt megszaszaltották. Ti goricsányeci legények lefekvéskor az ajtókat jól zárjátok be, nehogy a jércék ellopjanak benneteket.

— Felmentő ítéletet hozott a maribori esküdtbíróság Pócák Ilona szredisce-ilakos és annak apja Batori Károly vádlottak ellen. Az volt ellenük a vád, hogy orvul agyonlőtték az erdőbe hozományátadásá címén kicsalt vőt, illetve férjet, de bizonyíték hiányában mindkettőjüket felmentették.

— Háromévi börtönt szózt a maribori esküdtszék Verlics Antal cankovai lakosnak, aki f. év jan. 17.-én smarnicától ittassan valami csekélység miatt Voglar Ferenc cankovai lakos koponyáját egy karóval betörte s az súlyoz sérülésébe belehalt.

— Magyarországgal való vasuti forgalom felvétele tárgyában dr. Korosec forgalmi miniszter a ljubljani vasutigazgatóságnál f. hó 18.-án megtartandó ankétet rendelt el. Ezt megelőzően M. Szobotában lesz, egy összejövetel, melyre az érdekeltek figyelmét már is felhívjuk, hogy azon megjelenjenek.

— A salovci-i határban — hír szerint — a Kerka partján, kosárban elrejtve egy élő kis csecsemőt találtak, amely egy bokorhoz volt kötve. Hogy hogyan került oda, még ezideig ismeretlen, de valószínű, hogy bűnös anya cselekedte.

Kinek az éj nem ad enyhet.

Kinek az éj nem ad enyhet,
Kedvét nem leli a dalba
Egy nagy vágy gyötri a lelket,
Bár lehetne némán, halva.

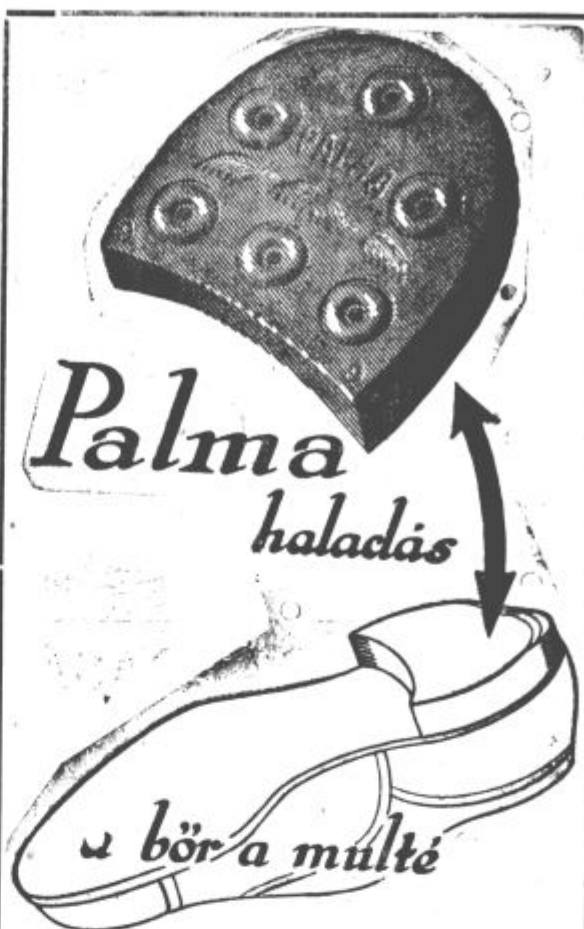
Szenvedélyek viharának
Láza gyötri, gyötri egyre,
Nincs vígasza bánatának
Nincs balzsam a fájó sebre.

Ha jön a szelid alkonyat
Bámuván futó felleget
Álmodik fájó álmokat,
Kinek az éj nem ad enyhet.

— BABSZY. —

ORSZÁG-VILÁG.

— A katonai akadémia végzett növendékeinek, akiket hadnagyokká avattak, Öfelsége megvendégelt a régi palota nagytermében. A nagy terem azért kellett e célra felhasználni, mert a növendékek száma 600 volt. Az ünnepélyes felavatásuk után mentek csak az udvarhoz, ahol Öfelsége rövid beszédet mondott teljesítendő nemes feladataikról. Miután Öfelsége az iskola rangelsőjének egy kardot adományozott, az ebédhez ültek, amelyen maga királyunk Öfelsége is részt vett.

Határozzon önként minden
cipőjavításnál
Egészség és takarékoság szempontjából,
Okosság és modern gondolkodás alapján!

— Két konkurens betörő és rablótársaság Lotz külfárósában összeveszett, percekig lödöztek egymásra. Patron kifogyás után késekkel rontottak egymásra. Két bandavezér meghalt, és tizenöt súlyosan sebesült maradt az összetűzés színhelyén. Mire a rendőrség megérkezett a többi tagok elmenekültek.

Szerkesztő üzenete.

K. József, Loncsarovci. A „Húsos vagy nem húsos székely káposzta” című falusi tapasztalatát szívesen lekölöm, ha a becses nevét előttem aláírja, mert én a cikk valóságáért nem vállalhatok felelősséget. Tessék alkalmilag bejönni és itt aláírni a cikket. Ha úgy kívánja, a neve nem lesz kinyomtatva.

St. 47.

Dražba lovšča,

last občine Markišavci, se bode pod običajni pogoji obdržala, v občinskem uradu dne 21. aprila t. l. ob 1 uri popoldne.

Franko Mikloš
župan.

SPORT.

A tennis-játékhöz e hó 25.-ig lehet jelentkezni Siftár István titkárnál (Prekmurska banka).

A felszerelés (raket, cipők stb.) jutányos beszerzésére megtörtént az intézkedés. A felszerelést annak idején minden játékos első kézből saját maga veheti meg 10%-os engedménnyel.

A hazena első bajnoki mérkőzését május hó 5.-én tartja meg helyben. Ellenfele az örök rivális állami bajnoksapat I. S. S. K. Maribor lesz. A hazenisták már megkezdették intenzív trainingüket és vasárnapokon a férfi csapattal fog mérkőzni.

— Amnesztia rendelet készül az adó- és vámbüntetésekre.

— Jugoszláviából Magyarországra sok kokaint csempészték áruhába öltözködve, vagy a vasuti szerelvény alatt. Kövess Jenő tragikus halála óta számos csempészt fognak el.

— A fagykárosult földművesek részére a kormány gyorssegélyt adott. Huszmillió dinár hitelt szavazott meg a pénzügyminiszter. A földművelésügyi miniszter megvásárolta a szükséges vetőmagot és a kárt szenvedett gazdák között kiosztotta. A szpliti, dubrovnik, zetai, mosztári, pozserevaci és drinamenti tartományban a zab teljesen tönkrement, Délszerbiában a mák járt így. Itt az árpa fele elfagyott.

— A berlini tudományos akadémiahoz a párisi akadémiaától küldendő kiadványok kicserélésének újbóli megkezdése tárgyában téves a lapok ama híre, hogy a németek megsértették a franciákat, mert a kiadványokat visszaküldték. A dolog úgy áll, hogy csak olyan kiadványok lettek visszaküldve, melyek már birtokukban voltak. A berlini akadémia korrek és udvarias volt.

Tenis odsek S. K. Mure opozarja vse, ki se zanima jo za priljubljeno béli sport, da sprejema priglaso do 25. t. m. tajnik kluba g. Šiftar Štefan bančni uradnik (Prekmurska banka). Stanje današnjih priglasencev obeta izradno živahno sezono. Priglasite se čimpreje!

KINO

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 14. aprila

popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

KRALJ PELIKANIJE

Povjest Pat i Pata-
chonovog režima u
8 činova.

V NEDELJO 21. aprila

ŽUPNIK KIRCHFELDSKI

Drama u 7 činova prema pozoriškom djelu Ludw. Anzengrubera. U glavnoj ulozi:
WILHELM DIETERLE.

VSTOPNINA: I. prostor 12 D.,
II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.

Akumulatorekat töltesre
elfogad.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

GAZDÁLKODÁS.

Ellési nyolc parancsolat.

- 1.) Kísérd szemmel állatodat, ha az elléshez közeledik.
- 2.) Légy az istállóban, ha az állatod elleni készül, de úgy, hogy az állat embert ne lásson.
- 3.) Az istállóban ezen időben senki ne járjon és éjszakai csend legyen.
- 4.) Ha a fájdalmak megindultak és félórára sem jelentkezik a hólyag; vagy
- 5.) Ha a hólyag kijött és fél óra múlva a magzat első két lába és orra nem látható, azonnal állatorvosért kell küldeni.
- 6.) Az állatba bele ne nyulj, mert egyszeri benyúlással úgy elrontható az ellés, hogy az állat magzatjával együtt menthetetlen lesz.
- 7.) A magzatburkokat fél nap múlva el kell venni, ha addig maguktól el nem jönnek; szarvasmarhánál egy napig lehet várni. De ha az ellés sikerült és belső sebzéssel járt, a burkokat minél előbb el kell vésztetni az állatorvossal.
- 8.) Rettegj a kuruzslóktól, mert azok mindig a károdra vannak!

A gyeplő.

Lovak hajtatására, vezetésére a zabláknak két végére csatolt két szárú gyeplő szolgál. Soha egy gyeplővel ne hajtsunk lovat, mert ha az megijed, nem bírjuk irányítani sebes vágatásában; visszatartani, megállítani meg éppen nem tudjuk. Ezért rendőrileg tilos az egyszerű gyeplő alkalmazása. A gyeplő legyen tiszta, kikefált, néha-néha különösen eső előtt vázallinnal vagy ami jobb, ricinusolajjal áztatott, hajlékony, puha, erős, szívós, mert ha elszakad, akkor a ló fékevesztetten haladhat, ami ritkán szokott szerencsésen végezni. A lovat úgy kell nevelni, hogy a jobb oldali gyeplőszár meghúzására jobbra, a baloldaliira balra, mindkét szár egyenlően nem feszés, hogy minden lépést érezzünk, csak érzékeny tartására, a lónak előre kell menni. A szárok egyenlő erős és jelentékeny meghúzására a lónak meg kell állni, különösen, ha „sz-sz-sz”-t vagy „hőhát”-t mondunk. Ha a visszahúzó erő még erősebb, tehát az előbbi is túlhaladja, a lónak visszafelé kell lépkedni, amit csakis könnyű kocsi tanácsos megtettetni vele. Induláskor a gyeplőket kissé megemeljük és „gyá” vagy „gyi”-t mondunk.

Tilos gyeplőkkel ráncigálni vagy verni a lovat, tilos a „hegedülés”; ez alatt azt értjük, hogy a kocsi a gyeplőket megfeszítve a jobb és bal kézzel felváltva meghúzza a szárat, miközben a másik kezében, bár szorosan fogja a szárat, annyit enged, amennyit az ellenoldali gyeplőn húzott. Ilyenkor a „törött zablá” térde a kemény szárpaddal jobbra-balra mentében nagyon fájdalmasan zúzza. Így akarja egyik-másik rossz kocsi a lovat sebesebb ügötésre készíteni, holott inkább azt éri el vele, hogy megáll a ló, mert a

törött zablá két szára az alsó álkapocs foghíjjas részét is zúzza. A gyeplő legyen olyan hosszú, hogy az ülés (bak) hátsó részének vas támasztékába csatolható legyen. Ahol ilyen nincs, a gyeplő megerősítésére szíjhurkot a kocsigyártó erősít reá. Ez azért jó, mert néha a ló farkával elkapja váratlanul a gyeplőt és kirántja a kézből. Ha ilyenkor nem lenne hátul a gyeplő vége megerősítve a lovak alá csúszna a gyeplő. Mászor tikkasztó (eső előtti) időben elfojthatatlan álmot lepi a fáradt kocsist, a gyeplők kicsúsznak a kezéből s kész a veszedelem. A jó ló a kocsin alvó gazdáját veszély nélkül haza viszi. — NEMES.

KÖZGAZDASÁG.

A budapesti tenyészállat kiállításnak ezernél több jugoszláv látogatója volt. Prohászka osztályfőnök vezetése alatt héttagn delegáció rápdult fel Budapestre. Zágrebből Zrelec Dusan volt főispán vezetése mellett egy küldöttség látogatta meg a kiállítást. Ott volt Steinhaus állami mentelep igazgató és Petkovics inspektor is. Tiszteletükre bankettet rendeztek a budapestiek.

Jugoszlávia gyáriparának szerepéről az országgazdasági életében, ír a Közgazdasági Napló amint ezt a jugoszláv gazdasági élet egyik kimagasló egyénisége mondotta: A jugoszláv gyáripárnak szüksége van a védvámokra, mert azok nélkül ők, de különösen a textiliparosok tönkremennének. A lakosságnak sem lenne haszna, mert a külföldi gyárak eleinte konkurenciával a lehető legolcsóbban szállítanák a gyártmányaikat, végre is ár-egységesítésben állapodnának meg, ami a jugoszláv fogyasztókra áremelkedést jelentene. A külkereskedelmi mérleg még pászszivebb lenne. A vámtarifa revíziója csakis a vámdíjtételek mérséklését célozza, amde főleg azokat, amelyek a mezőgazdasági üzemi szükségletét terhelik. Mezőgazdasági gépek és kellékek ezentúl vámentesen kerülnek az országba vagy erősen leszállított vámmal. A malomipar helyzete rossz. A malomipar kiviteli fuvardíj tételeit megfelelően le kell szállítani. E munkálatok megindultak, de csak Rakek irányában. Ezzel az Olaszországba való kivitelünk megkönnyebbül, amde a főpiacaink Ausztriában és Csehszlovákiában vannak. A mi gyáraink életképesek, de nem kicsinyek. Nem tudunk elég árut előállítani. Sok a nyers és félig áru. Jó politikával a kivittelt fokozni lehetne, ha többet tudnánk gyártani. A mezőgazdaságunk tehát nem szenved a belföldi fogyasztást terhelő és drágító gyáripari politika miatt, hanem csak a minőség elégtelensége és a termelés hiányossága következtében. Itt kell hibát orvosolni és nem a védvámok eltörlésével vagy mérséklésével.

Munkanélküliektüntettek Budapestén. Negyven-ötven ember komándóra „Munkát, kenyeret!” kiáltották az EMKE kávéház sarkán, mire

nagy embercsoportosulás támadt. A rendőrség mindeniket szétoszlatta, mert a forgalom elakadt.

Egész Dél-Bácskát autóbussz-vonalak hálózta be. Talán jó lenne nálunk is egy Gornja Lendava—Bodonc—M. Szobota—Prosenjakovci autóbussz járat.

Rádió rendelet. Idegen állampolgárok csak miniszteri engedéllyel szerelhetnek fel rádiót.

A nagy téli hideget az őszi vetések nem érezték meg, ellenben a szőlőkben és a gyümölcsösben a fagykárak nagyon jelentékenyek. A tengeri termés körül baj lesz, mert elfagyott és így nem rendelkeznek a gazdák elegendő és megfelelő vetőmaggal. A próbacsirázások általában rosszak. Sehol még husz százalékos csiraképességet sem mernek vállalni, pedig már érdeklődtek Magyarországból való szállítások iránt.

A dohány beváltási árát fel-emelték, mert az 1927. évi termés kint volt.

Egy jobb házból való fiu felvétetik

bádogos inasnak
özv. JUG MÁRIA bádogsműhelyébe Murska Sobota 202.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože

k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Trautmann Franc
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Terjessze és olvassa a „MURAVIDÉK”-et

Razglas.

Redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Križevcih v Prekmurju r. z. z. o. z., se vrši dne 28. aprila 1929. ob 1/2 9 uri v uradnih prostorih v Križevcih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Odobritev računskega zaključka za l. 1928.
6. Dopolnilna volitev načelstva.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

Načelstvo.

ELADÓ

jutányos áron egy **gőz-eséplőkészlet**, huza-tos egy éves, egy vagon napi teljesítménnyel, Clayton & Shuttlenworth. Megtekinthető és kérdezősködni lehet

BAUMEISTER JOS.
MARIBOR
Aleksandrova cesta 20 szám alatt.

Rádiók

Rádióalkatrészek
Lámpák, Batteriák
Puch
Biciklik

Motorkerékpárok
jufányosan kaphatók

Nemecz János
vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

A legtokéletesebb és legalkalmasabb

GAZDASÁGI GÉPEKET

motorokat,
cséplőgépeket,
vetőgépeket,
kaszálógépeket,
szántógépeket,
triöröket stb.

a legkedvezőbb árak és feltételek mellett szállít

AGRAR k. d. ZAGREB, Draškovičeva 35.